

พุทธานุภาพ ไม่มีประมาณ

พระสัมมาสัมพุทธเจ้าผู้เป็นปราชญ์ ขวนขวายในมณีนีดีแล้วในธรรมที่เข้าไปสงบระงับ ด้วยสามารถแห่งการประพาศิพรหมจรรย์ แม้เทวดาและมนุษย์ทั้งหลาย ก็ย่อมรักใคร่พระสัมมาสัมพุทธเจ้าผู้มีสติเหล่านั้น

พุทธทาสภิกขุไม่มีประมาณ

๒๕๕

บนเส้นทางการสร้างบารมีในสังสารวัฏ เพื่อก้าวไปสู่จุดหมายปลายทาง คืออายตณนิพพานนั้น เราเลี่ยงไม่ได้ที่จะต้องเข้าไปข้องเกี่ยวกับคน ลัทธิ และสิ่งของ หากเรามั่นคงในเป้าหมาย มีมโนปณิธานอุดมการณ์ที่ชัดเจน ก็จะไม่ไปมัวเมายึดติดในสิ่งต่างๆ เหล่านั้น ไม่หลงใหลในเบญจกามคุณ รูป เสียง กลิ่น รส สัมผัส ธรรมารมณ์ที่มากระทบใจ ซึ่งเป็นเหยื่อล่อให้เราห่างเหินจากการสร้างบารมี การปฏิบัติธรรมด้วยการฝึกฝนใจให้หยุดนิ่ง เป็นวิธีการกลั่นใจให้ใสสะอาดบริสุทธิ์ ใจที่ผ่องใสจะทำให้เรามองเห็นโลก และชีวิตไปตามความเป็นจริง เราจะทุ่มเทสร้างบารมีกันอย่างเต็มที่จนกว่าจะบรรลุถึงจุดหมายปลายทาง

มีวาระพระบาลีใน ธรรมบท ขุททกปาฐะ ว่า

“เย ฌานปสุตา อีรา เนกขมมุปลเม รตา
เทวาปี เตส ปิหยนติ สมพุทธานํ สติมตํ

พระสัมมาสัมพุทธเจ้าผู้เป็นปราชญ์ ขวนขวายในฌานยินดีแล้วในธรรมที่เข้าไปสงบระงับ ด้วยสามารถแห่งการประพาสทิพรหมจรรย์ แม้เทวดาและมนุษย์ทั้งหลาย ก็ย่อมรักใคร่พระสัมมาสัมพุทธเจ้าผู้มีสติเหล่านั้น”

พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงเป็นผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบานแล้ว

พุทธานุภาพ ไม่มีประมาณ

๒๕๖

ทรงรู้แจ้งแทงตลอดในภพทั้งสาม ตั้งแต่กามภพ รูปภพ อรูปภพ
รู้ไปถึงอายตณนิพพานซึ่งเป็นโลกุตตระ เป็นสภาวะที่มีธรรมชาติ
ที่บริสุทธิ์ล้วนๆ เป็นสุขอย่างเดียว ไม่มีทุกข์เจือปนเลย ทรงรู้
ทั้งเรื่องราวในอดีตปัจจุบัน และอนาคต ว่าสิ่งที่เกิดขึ้นในปัจจุบันนี้
เป็นผลสืบเนื่องมาจากการทำอะไรไว้ หรือกรรมที่เราทำไว้ใน
ปัจจุบันนี้ จะส่งผลเป็นวิบากอย่างไรบ้าง พระองค์จึงได้ชื่อว่า
เป็นลัทธิปัญญาพุทธเจ้า คือ รู้ทุกอย่างด้วยอานุภาพของพุทธญาณ
ที่แผ่ขยายครอบคลุมไปทั่วทั้งหมื่นโลกธาตุ แสนโกฏิจักรวาล
อนันตจักรวาล

พระพุทธองค์ทรงเป็นผู้ตื่น คือ ตื่นแล้วจากความหลับ
ตื่นจากกิเลสอาสวะที่ครอบงำจิตใจ ไม่มีความมืด คือ อวิชชา
มาปิดบังดวงปัญญา ทรงเบิกบานแล้ว เหมือนดอกบัวที่ชูช่อขึ้น
เหนือน้ำ เบ่งบานรับแสงอรุโณทัยในยามเช้า ทรงมีพระทัย
ชุ่มชื่นเบิกบานตลอดเวลา ใครได้เข้าไปใกล้ย่อมได้รับความชุ่มเย็น
และสัมผัสได้ถึงกระแสแห่งความเมตตาอันไม่มีประมาณของ
พระพุทธองค์

*สมัยหนึ่ง พระบรมศาสดาทรงใช้บุพเพนิวาสานุสติญาณ

พุทธานุภาพไม่มีประมาณ

๒๕๓

คือระลึกชาติหนหลัง ไปตรวจดูในสมัยของ **พระสิขีพุทธเจ้า** ว่าสามารถพาเหล่าสาวกเสด็จขึ้นไปพรหมโลกด้วยกายเนื้อได้อย่างไร ทรงเล่าเรื่องนี้ให้เหล่าภิกษุสงฆ์ได้รับฟัง

นับแต่กัปนี้ถอยหลังไป ในกัปที่ ๓๑ เมื่อพระผู้มีพระภาคเจ้าพระนามว่า **สิขี** ประทับอยู่ที่อรุณวดีนคร เช้าตรู่ของวันหนึ่ง ทรงนำหมู่ภิกษุสงฆ์จำนวนมาก เข้าไปบิณฑบาตที่อรุณวดีนคร ขณะที่ประทับยืนใกล้ซุ้มประตูพระวิหาร ก่อนจะเข้าไปบิณฑบาตในเมือง ทรงเรียกพระอัครสาวกนามว่า **อภิกุพลางตรัสว่า** “ดูก่อนภิกษุ ตอนนี้เป็นเวลาเช้ามีตอยู่ ยังไม่เหมาะที่จะเข้าไปบิณฑบาตพวกเราไปพรหมโลกชั้นใดชั้นหนึ่งก่อน แล้วค่อยออกบิณฑบาต”

พระอภิกุอัครสาวกรับพระพุทธานุญาตของสิขีพุทธเจ้า และด้วยฤทธานุภาพของพระอรหันต์ ท่านได้หายตัวไปปรากฏบนพรหมโลก ใช้เวลาเพียงชั่วพริบตาเดียว เหมือนบุตรผู้มีกำลังเหยียดแขนที่คู้เข้า หรือคู้แขนที่เหยียดออก ทำวามหาพรหมได้เห็นพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก็ดีใจ ทำการต้อนรับ ปฏิสันถาร ด้วยการอาราธนาให้ประทับนั่งบนบัลลังก์ จากนั้นพรหมทั้งหลายต่างช่วยกัน เนรมิตอาสนะที่เหมาะสมถวายพระเถระ ทั้งมหาพรหม และเหล่าพรหมบริวาร รวมทั้งพรหมชั้นปาริฉัฏฐามากมาย พวกเข้เข้ามาราบนมัสการ นั่งแวดล้อม

พุทธานุภาพไม่มีประมาณ

๒๕๘

เพื่อรอฟังธรรมจากพระพุทธรองค์

พระผู้มีพระภาคเจ้าไม่ได้แสดงธรรมเอง ทรงรับสั่งให้พระอภิกุศลสาวก ทำหน้าที่แสดงธรรมแทนพระองค์ ขณะที่พระเถระแสดงธรรมอยู่ พวกพรหมเป็นจำนวนมากต่างแสดงอาการไม่พอใจ เพราะคิดว่านานๆ จะได้เห็นพระบรมศาสดาเสด็จขึ้นมานบนพรหมโลก แต่ภิกษุนี้กีดกันพระบรมศาสดาเตรียมจะแสดงธรรมิกถาเอง พระบรมศาสดาทรงรู้ว่าพวกพรหมเหล่านั้นไม่พอใจ จึงตรัสบอกพระอภิกุเถระว่า

“ดูก่อนภิกษุ พวกพรหมเกิดความไม่พอใจ มีทิฏฐิमानะพากันดูหมิ่นเธอผู้กำลังจะแสดงธรรม เธอจงทำให้พรหมเหล่านั้นสลัดใจเกินประมาณเถิด”

พระเถระรับพระพุทธรดำรัสแล้ว แสดงฤทธิ์หลายอย่าง ซึ่งล่องอานุภาพของพรหมทั้งหลาย พระเถระได้เข้านิลกสินแผ่ความมิดมนอนธการไปทั่วทิศ ทั้งๆ ที่บนพรหมโลกนั้นมีแต่ความสว่างไสว โดยเฉพาะรัศมีกายของพรหมแต่ละตน ก็สว่างไม่มีประมาณ แต่ความมิดนั้น ก็สามารถกลบแสงสว่างของพรหมทั้งหมด ทำให้มหาพรหมตกอกตกใจกลัวความมืดที่เข้ามาปกคลุม พระเถระรู้ว่าพรหมกลัวความมืด จึงแสดงแสงสว่างให้สว่างกว่ารัศมีของพรหมทั้งหมด จากนั้นพระเถระได้แสดงตน

พุทธานุภาพไม่มีประมาณ

๒๕๕

ให้พรหมเห็นในอานุภาพของท่านว่า ขณะนี้ทั้งมนุษย์และเทวดา
ทุกสวรรค์ชั้นฟ้าในพันจักรวาล ต่างพากันยืนประคองอัญชลี
นมัสการพระเถระเพียงรูปเดียวเท่านั้น

พระเถระได้อธิษฐานว่า ขอให้มหาชน จงได้ยินเสียง
ของเราผู้แสดงธรรม ขณะที่แสดงธรรมนั้น เหล่าเทวดา และ
มนุษย์ทั้งหลายต่างได้ยินเสียงของพระเถระ เสมือนพระเถระนั่ง
แสดงธรรมอยู่ในท่ามกลางบริษัทที่เจียบสงบพวกพรหมเห็นดังนั้น
ต่างบังเกิดความศรัทธาเลื่อมใสในอานุภาพของพระอัครสาวก
จึงตั้งใจสดับธรรมะจากท่าน จนบรรลुธรรมกันเป็นจำนวนมาก
แล้วพระผู้มีพระภาคเจ้าพร้อมด้วยอัครสาวก ก็อันตรธานจาก
พรหมโลก เสด็จกลับลงมายังอรุณวดีนคร เพื่อเสด็จไปบิณฑบาต
ตามปกติ

หลังจากพระบรมศาสดาตรัสเล่าเรื่องนี้จบลง พระ-
อานนท์เถระคิดว่า อัครสาวกของพระผู้มีพระภาคเจ้า พระนาม
ว่า **ลชชี** ยืนอยู่บนพรหมโลก เปล่งรัศมีออกจากสรีระกำจัดความ
มืดมนอนธการในพันจักรวาล อีกทั้งแสดงธรรมมิภาให้เทวดา
และมนุษย์ได้ยินเสียงของตนได้ แล้วพระสัมมาสัมพุทธเจ้า
ผู้บำเพ็ญบารมี ๓๐ ทศ ทรงบรรลุสัมพัญญุตญาณ จะเปล่ง
พระสุรเสียงไปได้ไกลเท่าไร คิดดังนั้นแล้ว ท่านจึงทูลถามพระ-
ผู้มีพระภาคเจ้า

พุทธานุภาพไม่มีประมาณ

๓๐๐

พระผู้มีพระภาคเจ้าตรัสว่า “ดูก่อนอานนท์ ตถาคตเมื่อประสงค้อยู่ ก็พึงยังโลกธาตุชื่อว่าตีสหัสสิ และมหาสหัสสิ ให้ได้ ยินสุรเสียงตามที่ปรารภนาได้ ดูก่อนอานนท์ คำถามของเธอนั้น เปรียบเหมือนกับเอาโพรงของต้นตาลไปเทียบกับอวกาศที่เว้งกว้างหาที่สุดมิได้ เหมือนกับเอานกนางแอ่นไปเทียบกับพญาครุฑ ที่บินได้วันละ ๑๕๐ โยชน์ เหมือนกับเอาน้ำในวงช้าง ไปเทียบกับน้ำในแม่น้ำมหาคคา เหมือนกับเอาน้ำในหลุมกว้างยาว ๘ คอก ไปเทียบกับสระทั้ง ๓ ในป่าหิมพานต์ เหมือนกับเอาคนที่มิ รายได้เพียงข้าวสาร ๑ ทะนาน ไปเทียบกับสมบัติพระเจ้าจักรพรรดิเหมือนกับเอาปีศาจคลุกฝุ่นไปเทียบกับท้าวสักกเทวราช และเหมือนกับเอาแสงสว่างของหิ่งห้อยไปเทียบกับแสงสว่างของพระอาทิตย์ ดูก่อนอานนท์ พระพุทธเจ้าทั้งหลาย มีอานุภาพหาประมาณมิได้ดังนี้แล”

เนื่องจากพระอานนท์เป็นผู้ใฝ่รู้ จึงทูลถามต่อไปว่า “โลกนี้ไม่เสมอกัน จักรวาลไม่มีที่สิ้นสุด พระอาทิตย์ขึ้นที่หนึ่ง เทียงวันที่หนึ่ง ตกที่หนึ่ง ปฐมยาม มัชฌิมยาม ปัจฉิมยาม ก็มีในที่หนึ่ง หมู่สัตว์ทั้งหลายมีวชนขวยในการทำงาน สนใจในการละเล่น แสวงหาอาหาร เพราะฉะนั้นหมู่สัตว์มีแต่ฟุ้งซ่าน และประมาท แล้วพระองค์จะยังสัตว์ทั้งหลายเหล่านั้น ให้ได้ยินพระสุรเสียงได้อย่างไร”

พุทธานุภาพไม่มีประมาณ

๓๐๑

พระบรมศาสดาทรงพยากรณ์ว่า “ที่ใดมีพระอาทิตย์ปรากฏ ที่นั่นพระองค์ก็สามารถทำให้พระอาทิตย์อยู่ภายใต้อาณูภาพของพระองค์ได้ ที่ใดที่พระอาทิตย์ไม่ปรากฏ พระองค์จะทำให้พระอาทิตย์ปรากฏอยู่ท่ามกลางท้องฟ้าก็ได้ เมื่อมนุษย์มัวครุ่นคิด มัวแตกตื่นสงสัยในเหตุผิดธรรมชาติ นึกถึงความมืด ความสว่างอยู่ พระบรมศาสดาทรงเข้านิลกสิน แผล่ความมืดออกไป เพื่อให้หมู่สัตว์เกิดความสดุ้ง เมื่อหมู่สัตว์มัวสะดุ้งหวาดกลัวอยู่นั้น ก็ทรงเข้าโอภาสกลินสมาบัติ ทรงเปล่งพระพุทธรัศมิเป็นลำแสงสีขาว ทรงบันดาลให้ที่ทุกแห่งมีแสงสว่างเป็นอันเดียวกัน เพียงแค่เปล่งพระรัศมีอย่างเดียวนั้น เป็นเหมือนเวลาที่พระจันทร์ และพระอาทิตย์ขึ้นพร้อมกันเป็นพันๆ ดวง จากนั้นก็แสดงธรรมให้สรรพสัตว์ทั่วทั้งหมื่นโลกธาตุ และแสนโกฏิจักรวาลได้ยินพร้อมกันหมด

พระตถาคตเจ้าของเราทรงมีอาณูภาพไม่มีประมาณอย่างนี้เป็นอจินไตยเกินกว่าการนึกคิดคาดเดาของมนุษย์ และเทวาทกว่าที่พระองค์จะมีพุทธานุภาพที่ไม่มีใครเปรียบปานนี้ ต้องสร้างบารมีมาอย่างน้อย ๒๐ อสงไขย ๑๐๐,๐๐๐ มหากัป ทุ้มเทชีวิตจิตใจ ไม่เคยย่อท้อแม้แต่ภพชาติเดียว โลกนี้ที่ดูเหมือนกว้างใหญ่ไพศาล แต่มหากรุณาของพระองค์นั้น กว้างไกลเกินกว่าจักรวาลมากนัก ประวัติการสร้างบารมีของพระองค์

พุทธานุภาพไม่มีประมาณ

๓๐๒

**จึงเป็นสิ่งที่เราควรศึกษา และยึดพระองค์เป็นแบบอย่างใน
การสร้างบารมี เพื่อไปให้ถึงที่สุดแห่งธรรม**

เพราะฉะนั้น ให้หมั่นตรีกะลิกนิกถึงพระพุทธรูปคุณกัน
ให้มากๆ ตั้งใจสร้างบารมีตามอย่างพระพุทธรองค์ ให้หมั่นฝึก
ใจให้หยุดนิ่ง ให้เข้าถึงเนื้อแท้ของพุทธะภายใน คือ เข้าถึง
พระธรรมภายในตัวให้ได้กันทุกคน

